

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішення виконавчого комітету

Бердянської міської ради

від „20” квітня 2010 р. № 205

Керуючий справами виконкому

_____ О.М. Шадурін

Комплексна програма
розвитку малого підприємництва
в місті Бердянську на 2010-2012 роки

З М І С Т

1.	Характеристика Програми розвитку малого підприємництва в м. Бердянськ на 2010-2012 роки	3
2.	Вступ	8
3.	Мета Програми	9
4.	Завдання Програми	10
5.	Пріоритетні напрями розвитку малого підприємництва	12
6.	Контроль за виконанням заходів Програми	13
7.	Основні заходи з реалізації Програми розвитку малого підприємництва в м. Бердянськ на 2010-2012 роки	13

ХАРАКТЕРИСТИКА
Комплексної Програми розвитку малого підприємництва в місті
Бердянську
на 2010-2012 роки

1.	Загальна характеристика міста :	
	• Площа території м. Бердянськ (тис. кв. км)	8,2 або 8265 га
	• Кількість населення (тис. осіб)	Чисельність наявного населення (станом на 01.01.2010 р.) – 120,1
	Специфіка	Потужна розвинута рекреаційно-курортна зона, туризм, виробництво, промисловий потенціал (нафтохімічної галузі - ВАТ „Азмол”, ТОВ „Агрінол”; харчової промисловості - ТОВ „Бердянські ковбаси”, ЗАТ „Бердянський хлібокомбінат”; кабельно-провідної продукції – ВАТ „Азовкабель”, ЗАТ „Завод гідравлічних машин” та ін.)
2.	Нормативна база для розробки Програми	Закон України „Про місцеве самоврядування в Україні” від 21.05.1997 р. №280/97-ВР; Закон України „ Про національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні” від 21.12.2000 р. №2157-111; Закон України „Про державну підтримку малого підприємництва” від 19.10.2000 р. №2063-111; Указ Президента України „Про заходи щодо забезпечення підтримки та подальшого розвитку підприємницької діяльності” від 15.07.2000 р. №906/2000; Указ Президента України „Про лібералізацію підприємницької діяльності та державну підтримку підприємства” від 12.05.2005 р. №779/2005; Рішення 29 сесії Запорізької обласної ради V скликання від 26.02.2009 № 2 „Про звіт облдержадміністрації щодо виконання Комплексної програми розвитку малого підприємництва в Запорізькій області на 2007-2008 роки та про Комплексну програму розвитку малого підприємництва в Запорізькій області на 2009-2010 роки”; Рішення виконавчого комітету Бердянської

		<p>міської ради від 15.09.2009 р. № 468 „Про створення місцевої галузевої ради підприємців у сфері торговельної діяльності (Місцева торговельна рада)”.</p> <p>Національна доповідь „Про стан та перспективи розвитку підприємництва в Україні” Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва, схвалено рішенням від 10.02.2009 р. № 1.</p>
3.	Головний розробник Програми	Управління економічного розвитку виконавчого комітету Бердянської міської ради.
4.	Співрозробники	Управління, відділи виконавчого комітету Бердянської міської ради; Представництво Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва у Запорізької області; Координаційна рада з питань розвитку малого та середнього підприємництва; Громадські об'єднання підприємців, установи інфраструктури підтримки підприємництва.
5.	Мета та перелік пріоритетних завдань Програми	<p>Спрямування дій місцевих органів виконавчої влади, суб'єктів малого підприємництва, об'єднань і спілок підприємців, установ ринкової інфраструктури на забезпечення стабільних умов для подальшого розвитку малого підприємництва, насамперед, у пріоритетних напрямках економіки міста, підвищення ролі цього сектору ринкової економіки в структурній перебудові господарського комплексу та вирішенні соціально–економічних проблем розвитку міста.</p> <p>Пріоритетні завдання Програми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усунення правових та адміністративних бар'єрів на шляху розвитку малого підприємництва; - формування сприятливих умов для започаткування та ефективного впровадження підприємницької діяльності на основі реалізації державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності;

		<ul style="list-style-type: none"> - підтримка ділової та інвестиційної активності, створення умов для розвитку добросовісної конкуренції на ринку товарів та послуг; - розвиток діючих кредитно-фінансових механізмів та впровадження нових фінансових технологій підтримки малого та середнього бізнесу; - спрощення умов започаткування власної справи та подальшої діяльності соціально-вразливих верств населення; - забезпечення продуктивної зайнятості населення шляхом створення нових робочих місць, самозайнятості; - розвиток ринкової інфраструктури та стимулювання підприємницької ініціативи; - розширення можливостей інформаційного забезпечення підприємницьких структур; - залучення громадських організацій та підприємців міста до обговорення та вирішення ключових проблем розвитку малих підприємств; - методична, інформаційна, консультаційна, освітня та юридична допомога; - створення умов для формування високотехнологічного господарського комплексу, в тому числі на кластерній основі; - підвищення професіоналізму підприємців, формування ефективного власника; - створення умов для забезпечення виробництва якісної вітчизняної продукції, підвищення експортного потенціалу, у зв'язку зі вступом до СОТ; - з реформування та удосконалення довільної системи у сфері господарської діяльності 											
6.	<p>Очікувані кінцеві результати від реалізації Програми в динаміці змін цільових показників</p> <p>1. Кількість діючих малих підприємств (од.).</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="762 1776 975 1995" rowspan="2">Вихідні дані на початок дії Програми (прогноз)</th> <th colspan="3" data-bbox="975 1776 1487 1821">Очікувані результати</th> </tr> <tr> <th data-bbox="975 1821 1129 1995">2010 рік</th> <th data-bbox="1129 1821 1289 1995">2011 рік</th> <th data-bbox="1289 1821 1487 1995">2012 рік</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="762 1995 975 2076">959</td> <td data-bbox="975 1995 1129 2076">965</td> <td data-bbox="1129 1995 1289 2076">973</td> <td data-bbox="1289 1995 1487 2076">982</td> </tr> </tbody> </table>	Вихідні дані на початок дії Програми (прогноз)	Очікувані результати			2010 рік	2011 рік	2012 рік	959	965	973	982
Вихідні дані на початок дії Програми (прогноз)	Очікувані результати												
	2010 рік	2011 рік	2012 рік										
959	965	973	982										

2. Кількість малих підприємств на 10 тис. населення (од.).	79	80	80	81
3. Чисельність працюючих на малих підприємствах (тис.осіб).	4,0	4,01	4,02	4,03
4. Кількість підприємців – фізичних осіб.	10539	10545	10573	10630
5. Кількість фермерських господарств (од.).	-	1	1	2
6. Питома вага малих підприємств у загальному випуску продукції (робіт, послуг) регіону (%).	8,1%	9,0%	9,2%	9,3%
7. Частка надходжень від діяльності суб'єктів малого підприємництва до міського бюджету (%).	26,75%	26,75%	27,1%	27,5%
8. Кількість об'єктів інфраструктури підтримки малого підприємництва (од.):	16	13	15	23
• бізнес центри	2	3	3	3
• бізнес-інкубатори	-	-	-	-
• технопарки	-	-	-	-
• лізингові центри	-	-	-	1
• фінансово-кредитні установи (кредитні спілки, установи взаємного кредитування)	4	-	2	3
• фонди підтримки підприємництва	-	-	-	1
• інвестиційні, інноваційні фонди і компанії	-	-	-	-
• страхові компанії (філії)	8	8	8	8
• аудиторські фірми	2	2	2	3
9. Залучення суб'єктів малого підприємництва до виконання робіт (послуг) за державні кошти кількість/обсяги (тис. грн.)	3689,5	4000,0	4200,0	4500,0
10. Кількість підприємців,	6995	7000	7010	7015

	що пройдуть підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації (осіб)				
	11. Кількість створених нових робочих місць (од.)	2594	2600	2608	2620
7.	Терміни реалізації Програми	2010 – 2012 роки			
8.	Перелік цільових проектів і підпрограм	1. Впорядкування нормативного регулювання підприємницької діяльності. 2. Впровадження регуляторної політики. 3. Фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка. 4. Ресурсне та інформаційно-маркетингове забезпечення. 5. Формування інфраструктури підтримки підприємництва. 6. Удосконалення системи підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації кадрів для малого та середнього бізнесу. 7. Розвиток молодіжного підприємництва. 8. Розвиток міжрегіонального співробітництва.			
9.	Виконавці Програми	Управління економічного розвитку виконавчого комітету Бердянської міської ради, управління комунальної власності міської ради, відділ по роботі з документами дозвільного характеру „Єдиний офіс”, управління житлового господарства виконавчого комітету Бердянської міської ради, БОДПІ, міський центр зайнятості, громадські об’єднання підприємців, установи інфраструктури підтримки підприємництва (Координаційна рада по сприянню розвитку малого та середнього підприємництва, Місцева торговельна рада, Асоціація перевізників та ін.).			
10.	Джерела фінансування Програми (вартість Програми-обсяги коштів, необхідних на фінансування заходів)	У межах асигнувань, передбачених та затверджених кошторисом Бердянської міської ради на підтримку малого та середнього підприємництва.			
11.	Основні джерела	Міський бюджет, власні кошти суб’єктів			

	фінансування	підприємницької діяльності, кошти Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття, інвестиційні та кредитні кошти, кошти міжнародних фінансових установ та донорських проектів.
--	---------------------	--

Вступ

Комплексна Програма розвитку малого підприємництва в м. Бердянськ на 2010-2012 роки (далі - Програма) розроблена відповідно до статей 26, 27 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», законів України «Про державну підтримку малого підприємництва», «Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні», Указу Президента України від 15.07.2000р. № 906 «Про заходи щодо забезпечення підтримки та подальшого розвитку підприємницької діяльності».

У Програмі враховані положення Законів України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», Указів Президента України «Про усунення обмежень, що стримують розвиток підприємницької діяльності» та «Про деякі заходи з дерегулювання підприємницької діяльності», інших законодавчих та нормативно – правових документів щодо регулювання та розвитку підприємницької діяльності, Стратегічного плану економічного розвитку міста Бердянська на 2007-2011 роки, а також Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації регіональних програм підтримки малого підприємництва, затверджених наказом Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва від 04.06.2008 р. № 67.

Розвиток малого підприємництва є пріоритетним напрямком державної політики в Україні протягом багатьох років. Стале збільшення кількості суб'єктів малого підприємництва свідчить про покращення умов для розвитку підприємницької діяльності, але слід зазначити, що існує ще багато проблем, які потребують розв'язання і які можливо усунути лише за умови системного підходу.

Роль малого підприємництва складно переоцінити. Це і формування середнього класу, вирішення проблеми зайнятості, створення додаткових джерел доходів для населення, виробництво товарів і послуг за доступними цінами, залучення приватного капіталу і зовнішніх інвестицій, удосконалення технологій, наповнення бюджету. Малий бізнес здійснює свій вклад у справу формування конкурентного середовища, оперативно реагує на зміни кон'юктури ринку, прискорює реалізацію нових технічних і комерційних ідей та сприяє демократизації ринкових відносин.

Однак, залишається проблема неузгодженості законодавства у сфері господарської діяльності, недосконала нормативно-правова база. Також серйозною перешкодою для розвитку малого підприємництва є ускладнення у кредитуванні з боку банківських структур і недостатність коштів місцевого

бюджету, що унеможливило створення фондів інвестиційної підтримки малого бізнесу. Недостатність впровадження інноваційних технологій також гальмує розвиток малого бізнесу, це є результатом недостатності обміну інформацією між суб'єктами господарювання, а також низького рівня професійної підготовки, відсутності кваліфікованих кадрів.

З метою подолання зазначених труднощів спільними зусиллями на виконання основних вимог Національної програми сприяння розвитку малого підприємництва розроблено Комплексну Програму розвитку малого підприємництва у м. Бердянськ на 2010-2012 роки.

Програма являє собою узгоджений за ресурсами, виконавцями і термінами реалізації комплекс заходів, спрямованих на створення правових, фінансових, соціально-економічних, організаційно-господарських та інших умов розвитку малого підприємництва з урахуванням аналізу результатів виконання аналогічної Програми попереднього періоду. Виконання цієї Програми є послідовним продовженням роботи виконавчого комітету Бердянської міської ради, громадськості, ділових та наукових кіл міста Бердянська щодо створення системи підтримки малого підприємництва.

Мета Програми

Мета Програми - спрямування дій виконавчих органів міської ради, суб'єктів малого підприємництва, громадських організацій, об'єднань і спілок підприємців, установ ринкової інфраструктури на створення сприятливих правових, економічних, організаційних та інших умов для стабільної і ефективної роботи підприємств малого бізнесу, підвищення ролі цього сектору ринкової економіки у структурній перебудові господарського комплексу та вирішенні соціально-економічних проблем розвитку міста, запровадження механізму співпраці виконавчих органів міської ради та підприємницьких кіл на засадах соціального партнерства за принципом партнерства (бізнес-влада), створення нових робочих місць.

Комплекс програмних заходів розраховано на раціональне поєднання інтересів держави, органів місцевого самоврядування, підприємницьких структур та їх об'єднань, що забезпечить ефективність господарської діяльності, підвищення добробуту і зайнятості населення міста, досягнення прибутковості від підприємницької діяльності, задоволення матеріальних і духовних потреб підприємців, підвищення впливу підприємницьких структур на прийняття державних рішень стосовно економічної політики.

Аналіз результатів реалізації Комплексної Програми розвитку малого підприємництва у м. Бердянськ на 2007-2009 роки свідчить, що незважаючи на складність існуючої соціально-економічної ситуації та наявність певної кількості невирішених проблем, у місті відбуваються позитивні зрушення у розвитку підприємницької діяльності та, враховуючи вищевикладене, визначаються наступні напрями розвитку малого підприємництва:

- впорядкування нормативно-правового регулювання підприємницької діяльності;

- впровадження державної регуляторної політики;
- активізація фінансово-кредитної та інвестиційної підтримки малого підприємництва;
- ресурсне та інформаційне забезпечення;
- розвиток інфраструктури підтримки малого підприємництва;
- реалізація інноваційних проектів та пілотних програм.

Завдання Програми

Основними завданнями Програми є:

- усунення нормативно-правових, адміністративних і організаційних бар'єрів, що перешкоджають ефективному розвитку і функціонуванню малого підприємництва на території міста Бердянська, відповідно до наданих повноважень;
- максимальне поєднання інтересів суб'єктів малого підприємництва з інтересами міста;
- підвищення конкурентоспроможності продукції та послуг суб'єктів господарювання, підтримка підприємництва інноваційного спрямування;
- створення умов для збільшення кількості нових робочих місць, зниження рівня безробіття;
- подальше впровадження науково-методичного забезпечення підтримки підприємництва;
- подальше вдосконалення системи навчання і перепідготовки кадрів для малого підприємництва, формування сприятливих соціальних умов і громадської думки;
- активізація фінансово-кредитних та інвестиційних механізмів, пошук нових форм фінансово-кредитної підтримки підприємництва;
- формування інфраструктури розвитку та підтримки підприємництва;
- активізація зовнішньоекономічної діяльності, збільшення обсягів експорту та виробництва підприємствами міста;
- створення умов для розвитку підприємництва у виробничій сфері.

Аналіз виконання Програми на 2007-2009 роки засвідчив, що заходи виконано в повному обсязі.

Однак, незважаючи на певні досягнення, у розвитку малого підприємництва залишається ще багато проблем. Так, значна кількість зареєстрованих підприємств не розпочинають або припиняють господарську діяльність, недостатніми темпами розвиваються малі підприємства у виробничій та інноваційній сферах, має місце збитковий фінансовий результат діяльності окремих малих підприємств міста, особливо у виробничій сфері, незначні темпи росту рівня зайнятості на малих підприємствах, середньомісячна заробітна плата працівників малого бізнесу залишається нижче встановленого прожиткового мінімуму.

Результати аналізу стану і тенденцій розвитку малого підприємництва та виконання Програми на 2007-2009 роки дають підстави визначити основні проблеми у розвитку підприємництва, на подолання яких спрямована Програма на 2010-2012 роки. До таких перешкод належать:

- відсутність чітко сформульованої державної політики у сфері підприємницької діяльності через систему правових актів;
- високі відсоткові ставки банківських кредитів та проблеми з їх отриманням;
- фактична недоступність довгострокового кредитування, що стримує розвиток підприємництва виробничої сфери;
- нерозвиненість індустрії лізингу, який може бути ефективним інструментом придбання суб'єктами малого та середнього бізнесу основних фондів;
- відсутність дієвих механізмів фінансово-кредитної підтримки;
- недостатнє використання існуючих ресурсів міста та регіону;
- наявність значної кількості незадіяних виробничих площ та обладнання;
- нерозвиненість конкурентного середовища в наданні житлово-комунальних послуг;
- низька конкурентоспроможність продукції, що виробляється підприємствами міста;
- незначна інноваційна активність суб'єктів підприємницької діяльності;
- недостатня розвиненість туристичної інфраструктури міста.

Факторний аналіз переваг і недоліків у сфері малого підприємництва м. Бердянськ

Переваги	Недоліки
• наявність промислового комплексу	• недостатня обізнаність підприємців з чинним законодавством, основами бізнесу та оподаткування
• потужний науково - освітній потенціал	• складна система для отримання кредитів для розвитку бізнесу
• сприятливі умови для розвитку малого та середнього бізнесу	• наявність тіньового сектору серед суб'єктів малого підприємництва
• тенденція приросту кількісних показників розвитку малого підприємництва	• недостатність промоціювання власної діяльності суб'єктами малого підприємництва
• проведення міських заходів із залученням суб'єктів малого підприємництва до розвитку економіки та промоції своєї діяльності	• низький рівень використання наявних виробничих потужностей
• проведення соціологічних досліджень розвитку бізнес-	• низька оплата праці, що сприяє міграційним процесам

середовища	кваліфікованих кадрів
<ul style="list-style-type: none"> • наявність активного потенціалу громадських організацій, які займаються допомогою та захистом підприємництва 	<ul style="list-style-type: none"> • високий ступень інфляційних ризиків кредитування
<ul style="list-style-type: none"> • сприятливе географічне розташування міста для розвитку транскордонного співробітництва 	<ul style="list-style-type: none"> • нестабільність системи підтримки малого підприємництва та великий тиск податкового навантаження
<ul style="list-style-type: none"> • наявність потенційних можливостей розширення зовнішньо – економічної діяльності малим та середнім бізнесом 	<ul style="list-style-type: none"> • перевага імпорту над експортом у зовнішньо – економічній діяльності підприємств малого та середнього бізнесу
<ul style="list-style-type: none"> • наявність рекреаційних ресурсів для розвитку туризму та інфраструктури 	<ul style="list-style-type: none"> • недостатній рівень конкурентоспроможності малих підприємств
<ul style="list-style-type: none"> • наявність у промисловому комплексі вільних виробничих площ 	<ul style="list-style-type: none"> • повільне впровадження на підприємствах систем управління якістю

Пріоритетні напрями розвитку малого підприємництва

Виконання завдань, визначених Програмою на 2010-2012 роки, здійснюватиметься за основними пріоритетними напрямами діяльності суб'єктів малого підприємництва, а саме:

- організація виробничої діяльності;
- впровадження технологічних інновацій;
- розвиток готельного господарства;
- сприяння розвитку рекреаційно - туристичної сфери;
- виробництво нових видів товарів та послуг;
- розвиток експортоорієнтованих видів виробництва;
- підтримка розвитку молодіжного підприємництва;
- розвиток міжнародного та транскордонного співробітництва;
- впровадження системи навчання та підвищення кваліфікації громадян та СПД;
- активізація інвестиційної діяльності.

Розробка Програми розвитку малого підприємництва в м. Бердянськ здійснювалася з урахуванням проблемних питань, які існують на місцевому рівні, направлена на їх вирішення та сприятиме підвищенню ролі малого підприємництва в соціально-економічному розвитку міста, ефективності підприємницької діяльності та створенню соціальної стабільності.

Контроль за виконанням заходів Програми

Контроль за виконанням Програми здійснює Координаційна рада з питань розвитку підприємництва та управління економічного розвитку

виконавчого комітету Бердянської міської ради. Відповідальні - виконавці Програми щоквартально до 10 числа місяця, що настає за звітним періодом, узагальнюють надану інформацію та інформують про хід виконання Програми Головне управління економіки обласної державної адміністрації.

Узагальнена інформація періодично розглядається на засіданнях міської Координаційної ради з питань розвитку підприємництва.

Щорічно, у терміни, визначені рішенням виконавчого комітету Бердянської міської ради про затвердження Програми, інформація про хід її виконання заслуховується на засіданнях виконавчого комітету Бердянської міської ради.

За необхідністю Програма може бути скорегована рішенням виконавчого комітету Бердянської міської ради.

Основні заходи щодо забезпечення розвитку малого підприємництва